

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion cyfarfod Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru a gynhaliwyd yn rhithiol dros Zoom ddydd Llun 17 Hydref 2022. Dechreuodd y cyfarfod am 10.00am.

Y Cynghorydd

Dylan Rees (Cadeirydd)
Bryan Apsley
Marion Bateman
Carol Beard
Brian Blakeley
Tina Claydon
Chrissy Gee
John Brynmor Hughes
Marc Jones
Gwynfor Owen
Arwyn Herald Roberts
Austin Roberts
Gareth A Roberts
Rondo Roberts
Dale Selvester
Rob Triggs
Mark Young

Yn cynrychioli

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ddinbych

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Stewart Forshaw
Richard Fairhead
Helen MacArthur
Stuart Millington
Shân Morris
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Lisa Allington
Helen Howard
Tracey Williams
Steve Morris
Mike Whiteley

Prif Swyddog Tân
Dirprwy Brif Swyddog Tân
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol
Prif Swyddog Cynorthwyol
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Cynorthwydd Gweithredol
Pennaeth Cyllid a Chaffael
Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol
Rheolwr Technegol TGCh
Archwilio Cymru

1 YMDDIHEURIADAU

Y Cynghorydd

Neil Coverley
Paul Cunningham (Dirprwy
Gadeirydd)
Alan Hughes
Chris Hughes
Beverley Parry-Jones

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir y Fflint

Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam

Paul Rogers
Nigel Smith

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

YN ABSENNOL

Y Cyngorydd

Adele Davies-Cooke
Jeff Evans
Gareth Sandilands
Ken Taylor

Yn cynrychioli

Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ynys Môn

2 DATGAN BUDDIANNAU

- 2.1 Datganodd y Cyng. Rob Triggs fuddiant yn Eitem 16 (Rhan II) felly byddai'n gadael y cyfarfod cyn yr eitem honno.

3 RHYBUDD O FATERION BRYD

- 3.1 Ni roddwyd rhybudd o faterion brys.

4 COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR 20 MEHEFIN 2022

- 4.1 Cafodd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 20 Mehefin 2022 eu cyflwyno i'w cymeradwyo.
- 4.2 **PENDERFYNWYD cymeradwyo'r cofnodion yn gofnod gwir a chywir o'r cyfarfodydd a gynhaliwyd.**

5 MATERION YN CODI

- 5.1 6.1 Tanau wedi mynd yn wyllt yn yr awyr agored – Cadarnhaodd y PSTC Millington fod adolygiad o danau wedi mynd yn wyllt yn yr awyr agored wedi cael ei gynnal yn dilyn digwyddiadau yn gynnar yn y flwyddyn. Mae'r argymhellion sy'n deillio o'r adolygiad hwn o ran cit a chyfarpar wrthi'n cael eu gweithio allan gan Dîm Arweinyddol y Gwasanaeth.
- 5.2 7.4 (ii) – nodwyd na chynhaliwyd cyfarfod y Panel Gweithredol a oedd wedi'i drefnu ar gyfer 19 Medi, oherwydd angladd y Frenhines.

6 ADRODDIAD Y CADEIRYDD

- 6.1 Nodwyd bod adroddiad ysgrifenedig wedi cael ei ddarparu ar gyfer y cyfarfod hwn er mwyn rhoi gwybodaeth i'r Aelodau am y cyfarfodydd a'r digwyddiadau yr aeth Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod iddynt yn rhinwedd eu swyddi rhwng Mehefin a Hydref 2022.

- 6.2 Tynnodd y Cadeirydd sylw at ran o'r adroddiad a oedd yn nodi'r ymweliadau â gwahanol orsafoedd tân gyda'r Dirprwy Gadeirydd. Bu'r ymweliadau hyn yn werthfawr ac roeddent wedi cael derbyniad da gan y staff. Roedd yr ymweliad â Gorsaf Dân Glannau Dyfrdwy wedi cael ei ohirio oherwydd salwch ond byddai'r ymweliad hwnnw'n digwydd maes o law.
- 6.3 Cododd y Cadeirydd un mater nad oedd yn yr adroddiad, sef angladd Michelle Corbett-Jones, aelod gweithredol o Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru y Gwasanaeth) a fu farw'n sydyn ar 22 Medi. Roedd Michelle yn uchel ei pharch gan ei chydweithwyr, a phrofiad teimladwy oedd mynd i'r seremoni.
- 6.4 **PENDERFYNWYD nodi'r wybodaeth a ddarparwyd.**

7 ALLDRO AMCANOL 2022-23

- 7.1 Roedd y PSTC MacArthur wedi cyflwyno adroddiad Alldro Amcanol 2022-23 a oedd wedi rhoi gwybodaeth i'r aelodau am sefyllfa'r gwariant refeniw a chyfalaf yn 2022/23, fel yr oedd pethau ar 31 Awst 2022.
- 7.2 Cafodd yr aelodau wybod y dylid bod yn ofalus wrth ystyried unrhyw adroddiad ariannol a roddir ar hyn o bryd ac sy'n edrych tuag at y dyfodol, a hynny oherwydd y cyfnod economaidd ac ariannol ansicr.
- 7.3 Ar ddiwedd 2021/22 roedd nifer o eitemau gohiriedig o wariant wedi cael eu cario drosodd ac wedi cael eu rhoi mewn cronfeydd a glustnodwyd. Hefyd, nid oedd y negodiadau am gyflogau 2022/23 wedi cael eu setlo a byddent yn creu pwysau costau ailadroddus. Y sefyllfa gyffredinol oedd y byddai'r gwariant yn uwch na'r gyllideb ond y byddai pwysau costau o flwyddyn ariannol 2022/23 yn cael eu rheoli drwy ddefnyddio cronfeydd yn hytrach na gosod ardoll ychwanegol ar awdurdodau lleol.
- 7.4 Nodwyd trosolwg o'r gwariant yn ôl mathau, ynghyd â'r sefyllfa a ragamcenir ar ddiwedd y flwyddyn. Roedd maes pryder cynyddol yn ymwneud â thaliadau cyllid cyfalaf, a oedd yn cynnwys cost benthyca. Byddai angen i'r cynnydd sylweddol mewn cyfraddau llog yn yr wythnosau diwethaf gael ei fonitro'n ofalus.
- 7.5 Llongyfarchwyd y Gwasanaeth am fod yn ddarbodus wrth gynyddu cronfeydd.
- 7.6 Nodwyd mai costau staffio oedd yr amrywiad mwyaf. Ym mis Rhagfyr 2021, yr amcangyfrif oedd 2% o godiad yn y dyfarniad cyflog ond ers hynny cafwyd cynnydd o 5%. Byddai hynny'n golygu bod rhaid i'r broses o osod y gyllideb ar gyfer 2023-24 fod yn fwy darbodus

oherwydd bydd y cronfeydd wedi cael eu dihysbyddu yn sgil dyfarniad cyflog 2022-23.

7.7 **PENDERFYNWYD:**

- (i) **nodi'r rhagamcanion alldro reffeniw a chyfalaf drafft ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23, fel sydd yn yr adroddiad;**
- (ii) **nodi'r risgiau sy'n gysylltiedig â chwyddiant a phroblemau gyda chadwyni cyflenwi;**
- (iii) **nodi'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r negodiadau sy'n mynd ymlaen ynglŷn â chyflogau; a**
- (iv) **cymeradwyo'r defnydd o gronfeydd cyffredinol a'r gronfa gyffredinol.**

8 **ADNEWYDDU CONTRACTAU YNNI**

8.1 Cyflwynodd y PSTC MacArthur yr adroddiad ar Adnewyddu Contractau Ynni, a oedd yn rhoi gwybodaeth i'r Aelodau am y contractau ynni ar gyfer cyflenwi nwy a thrydan ar draws ystad Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod).

8.2 Cafodd y PSTC MacArthur ei llongyfarch am y camau a gymerwyd er mwyn cael y fargen orau bosibl.

8.3 **PENDERFYNWYD nodi:**

- (i) **y trefniadau contractiol ar gyfer prynu nwy a thrydan; a**
- (ii) **y goblygiadau cysylltiedig o ran risg a chostau o'r 1 Hydref 2022 ymlaen.**

9 **CANOLFAN HYFFORDDI NEWYDD**

9.1 Cyflwynodd y DBST Forshaw yr adroddiad am y ganolfan hyfforddi newydd a oedd yn rhoi manylion y gwaith a wnaed hyd yma ar lunio achos busnes manwl dros yr opsiwn o ganolfan hyfforddi a datblygu newydd ar gyfer y Gwasanaeth. Byddai hyn yn golygu bod modd darparu gwell gwasanaethau a sicrhau diogelwch diffoddwyr tân am y 25 mlynedd nesaf o leiaf.

9.2 Darparwyd cyfle i'r Aelodau ofyn cwestiynau yn dilyn y cyflwyniad, a nodwyd y byddai canolfan hyfforddi a datblygu newydd yn cyflawni'r wyth maes cymhwysedd craidd ar gyfer diffoddwyr tân.

9.3 Cytunwyd y byddai hyfforddiant rhyngasiantaethol a hurio'r cyfleuster allan i wasanaethau tân ac achub a gwasanaethau brys eraill yn cael eu hystyried o ddifri.

9.4 **PENDERFYNWYD:**

- (i) **nodi cynnwys yr adroddiad;**
- (ii) **awdurdodi rhyddhau gwariant hyd at uchafswm o £250,000 o'r cronfeydd a glustnodwyd er mwyn datblygu'r cam nesaf o**

**achos busnes manwl dros y opsiwn/opsiynau o ganolfan
hyfforddi a datblygu newydd ar gyfer y Gwasanaeth.**

10 GOSOD CYLLIDEB 2023-24

- 10.1 Rhoddodd y PSTC MacArthur gyflwyniad ar Osod y Gyllideb, a oedd yn amlinellu proses y gyllideb, y rhagdybiaethau cynllunio a'r amserlenni ar gyfer gosod cyllideb referniw'r Awdurdod Tân ac Achub ar gyfer 2023/24.
- 10.2 Nodwyd mai 15 Ionawr 2023 oedd y dyddiad olaf y gallai'r gyllideb gael ei chyflwyno i awdurdodau lleol. Cysylltwyd â thrysoryddion pob awdurdod lleol ynglŷn â'r gyllideb ddrafft hon.
- 10.3 Tynnwyd sylw at y ffaith fod llawer iawn o bwysau ar gyllideb 2022/23 oherwydd y sefyllfa economaidd bresennol. Byddai pwysau ar yr Awdurdod Tân yn arwain at ardoll uwch i'r awdurdodau lleol, a byddai angen i'r Aelodau fod yn atebol i'w hawdurdod lleol eu hunain er mwyn esbonio'r cynnydd hwn, a allai fod hyd at 15%. Nodwyd hefyd y posibilrwydd o gynnydd tebyg yn y flwyddyn ariannol ddilynol.
- 10.4 Cafodd yr Aelodau gyfle i ofyn cwestiynau am yr adroddiad hwn a theimlai un aelod ei bod yn bwysig rhoi cyhoeddusrwydd i'r ffaith nad yn sgil gorwariant y cafwyd y cynnydd yn yr ardoll, beth fyddai'r cyhoedd yn ei gael am y gwariant ychwanegol, ac y byddai'r Awdurdod yn defnyddio cronfeydd wrth gefn er mwyn lleddfu'r pwysau ar y gyllideb yn y flwyddyn ariannol bresennol.
- 10.5 Tynnwyd sylw at y risg o £1.1m o ran cyfraniadau pensiwn y cyflogwr i ddiffoddwyr tân, a oedd yn arfer cael ei gefnogi'n ariannol gan Lywodraeth Cymru ac a welir ym mharagraff 15 o'r adroddiad. Cadarnhawyd nad yw'r sefyllfa wedi cael ei chadarnhau ar gyfer 2023/24 ac ymlaen ond y byddai Llywodraeth Cymru yn egluro hyn maes o law. Gofynnwyd am gael nodi y gallai hyn fod yn bwysau ychwanegol o ran cost.
- 10.6 **PENDERFYNWYD:**
- (i) nodi'r rhagdybiaethau cynllunio a ddefnyddir i osod y gyllideb referniw ar gyfer 2023/24; a**
 - (ii) nodi'r cynnydd i ddarparu amcangyfrifon cychwynnol o'r gyllideb i'r Panel Gweithredol yn ei gyfarfod ar 12 Rhagfyr, a cheisio cymeradwyaeth yr Awdurdod i gyllideb referniw 2023/24 yn ei gyfarfod ar 16 Ionawr 2023.**

11 DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

- 11.1 Cyflwynodd y PSC Morris y Datganiad Llywodraethu Blynyddol, a gofynnwyd i'r Aelodau nodi bod drafft o'r adroddiad hwn eisoes wedi bod gerbron yr Awdurdod ym mis Mehefin. Roedd yr adroddiad yn

cyflwyno'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol drafft 2021/22 i'r Awdurdod ei gymeradwyo.

11.2 Nodwyd bod y newidiadau a wnaed ers i'r adroddiad drafft cychwynnol gael ei ryddhau yn cael eu rhestru ym Mharagraff 12.

11.3 Cadarnhaodd yr Archwilydd Allanol ei fod yn fodlon â'r datganiad diwygiedig.

11.4 **PENDERFYNWYD:**

(i) nodi'r newidiadau a wnaed i Ddatganiad Llywodraethu Blynyddol drafft 2021/22; a

(ii) cymeradwyo Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2021/22.

12 ASESIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL

12.1 Cyflwynodd y DBST Forshaw yr Asesiad Perfformiad Blynyddol. Roedd yr adroddiad yn asesu perfformiad y Gwasanaeth yn ystod 2021/22 o ran ei gynnydd wrth gyflawni ei Amcanion Gwella a Llesiant hirdymor, a'i Amcanion Cydraddoldeb tymor canolig, ynghyd â'i gydymffurfiaeth â Safonau perthnasol y Gymraeg.

12.2 Nodwyd bod yr adroddiad yn gynhwysfawr iawn ac yn cynnwys llawer o enghreifftiau rhagorol o arferion da. Tynnwyd sylw hefyd at y ffaith mai'r her enfawr i'r Gwasanaeth oedd argaeledd diffoddwyr tân ar-
alwad.

12.3 Llongyfarchwyd y Gwasanaeth am ei lwyddiannau o ran hyrwyddo'r Gymraeg. Gofynnwyd am gynnwys ystadegau yn y dyfodol ynghylch datblygiad sgiliau Cymraeg yr Aelodau a'r cymorth a gynigir iddynt.

12.4.1 **PENDERFYNWYD:**

(i) cymeradwyo'r asesiad drafft o berfformiad yr Awdurdod yn 2021/22 (yn ddibynnol ar fân ychwanegiadau a chywiriadau os oes angen) i'w gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod erbyn 30/09/2022; a

(ii) nodi bwriad y Gwasanaeth i gyhoeddi fersiwn gryno syml o'r elfennau allweddol o adroddiad yr asesiad.

13 DATGANIAD O GYFRIFON 2021-22

13.1 Cyflwynodd y Trysorydd, Dafydd Edwards, Ddatganiad o Gyfrifon archwiliedig 2021/22 i'r Aelodau. Roedd yr adroddiad hefyd yn cyflwyno canfyddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru, a oedd yn cadarnhau barn archwilio ddiamod.

13.2 Gofynnodd am gael diolch i'r PSTC MacArthur, Helen Howard, Pennaeth Cyllid a chynrychiolwyr o Archwilio Cymru am yr holl waith a oedd wedi cael ei wneud ar y papurau.

13.3 Nodwyd bod paragraff 12 yn amlinellu'r newidiadau yr oedd Archwilio Cymru wedi gofyn amdanynt.

13.4 **PENDERFYNWYD:**

- (i) **nodi'r sefyllfa alldro archwiledig a'r perfformiad fel sydd i'w gael yn Natganiad o Gyfrifon 2021/22 (Atodiad 1);**
- (ii) **nodi adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru, sy'n cadarnhau barn archwilio ddiamod (Atodiad 2);**
- (iii) **nodi'r llythyr o gynrychiolaeth arfaethedig; a**
- (iv) **cymeradwyo Datganiad o Gyfrifon archwiledig terfynol 2021/22.**

14 PARATOI AR GYFER YR YMCHWILIAD I COVID-19

14.1 Rhoddodd y PSC Morris gyflwyniad ar y papur ynghylch Paratoi ar gyfer yr Ymchwiliad i Covid-19, a oedd wedi cael ei lunio er mwyn rhoi gwybod i'r Aelodau am y gwaith a wneir gan y Gwasanaeth i gasglu ac archifo tystiolaeth o baratodau'r Gwasanaeth a'i ymateb i bandemig COVID-19. Nodwyd mai eitem er gwybodaeth oedd hon.

14.2 **PENDERFYNWYD nodi'r wybodaeth a oedd yn yr adroddiad.**

15 MATERION BRYS

15.1 Nid oedd unrhyw faterion brys i'w trafod.

Ar ddiwedd Rhan I o'r agenda, gadawodd y Cyng. Rob Triggs y cyfarfod ac yna penderfynwyd symud i Ran II o'r cyfarfod.

16 NEGODIADAU YNGHYLCH CYFLOGAU DIFFODDWYR TÂN A'R POSIBILRWYDD O WEITHREDU DIWYDIANNOL

16.1 Cyflwynodd y PST yr adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am y negodiadau cenedlaethol ynghylch cyflogau, y posibilrwydd o weithredu diwydiannol a'r trefniadau parhad busnes sy'n cael eu sefydlu.

16.2 Ers i'r adroddiad gael ei ysgrifennu, roedd cynnig cyflog diamod arall o 5% wedi cael ei wneud. Roedd Undeb yr FBU wedi penderfynu holi barn ei aelodau ynglŷn â derbyn hyn ai peidio, a'r argymhelliad oedd ei wrthod. Gallai unrhyw weithredu diwydiannol ddigwydd ddiwedd mis Rhagfyr.

16.3 Gofynnwyd i'r Aelodau nodi bod y sefyllfa'n symud yn sydyn, a byddai'n arwain at oblygiadau sylweddol i ofal tân ledled Gogledd Cymru. Cafodd yr Aelodau sicrwydd y byddant yn cael gwybodaeth yn rheolaidd am y sefyllfa.

16.4 PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.